

УДК

Налукова Наталія Ігорівна – канд. екон. наук,
доцент кафедри фінансів суб'єктів господарювання і страхування
Тернопільський національний економічний університет

СУТНІСТЬ СТРАХОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

В умовах ринкової економіки страхові компанії, забезпечуючи страховий захист інших суб'єктів господарювання, усе більше активізують свою діяльність. Значний потенціал страхового ринку України, зростаюча конкуренція серед страховиків обумовлюють створення та застосування ефективної системи управління діяльністю цих суб'єктів господарювання. У практичній діяльності страховиків питання стосовно методів управління набувають не тільки особливої актуальності, а й стають важливою науковою та практичною проблемою. Тобто, зростає потреба досліджень у сфері управління страховою діяльністю страховика із використанням новітніх прийомів і методів, що, на нашу думку, і відображає зміст поняття “страховий менеджмент”.

Проведений нами теоретичний аналіз наукових публікацій свідчить, що на даний момент в Україні відсутні єдині підходи до вияснення сутності саме страхового менеджменту. В основному вчені дискутують щодо фінансового та інвестиційного менеджменту страховика, ведуть мову про ризик - менеджмент, антикризове управління діяльністю страховика та управління фінансами страховика, а питання пов'язані із управлінням діяльністю страховика саме у контексті надання страхових послуг, знаходяться на початковому етапі, про що свідчить недостатність напрацювань, як у теоретичному, так, і у практичному аспектах.

Відмітимо, що відсутність єдиного теоретичного підходу щодо сутності страхового менеджменту знижує ефективність практичного застосування методів управління страховою діяльністю. Тому, узагальнивши існуючі підходи до характеристики таких термінів як страхування, страхова послуга та

здійснивши критичний аналіз існуючих підходів до в'яснення сутності страхового менеджменту і визначивши його специфічні особливості ми дійшли висновків, котрі вважаємо, за доцільне відмітити [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7].

Так, враховуючи те, що менеджмент є процесом управління ресурсами у процесі діяльності певного суб'єкта господарювання, або діяльністю, що спрямована на ефективність функціонування такого суб'єкта, або функцією прийняття рішень в організаціях, страховий менеджмент визначаємо як у широкому, так і у вузькому значеннях, тобто, з позиції управління усією діяльністю страхової компанії, або з позиції управління саме страховою (операційною) діяльністю страховика.

Згідно першого підходу страховий менеджмент є процесом управління ресурсами, що спрямований на стійке надання відповідних страхових послуг, що передбачає управління процесом створення і розвитку страхових організацій; розробку стратегії і тактики розвитку страховика загалом та в розрізі окремих видів діяльності; управління операційними, інвестиційними та фінансовими ризиками страховиків; облік та звітність у страхових організаціях; розробку тарифної, перестраховальної та фінансової політики діяльності страховика; відбір ризиків на страхування і формування страхових резервів; управління страховим та інвестиційним портфелем; оцінку рівня конкуренції на ринку страхових послуг. Відповідно, основними складовими страхового менеджменту страховика ми визначили такі: менеджмент страхових премій та страхових виплат у розрізі окремих різновидів страхування; менеджмент перестраховання; менеджмент страхових ризиків; менеджмент персоналу; менеджмент розміщення страхових резервів.

Згідно другого підходу страховий менеджмент є управлінням операційною діяльністю страховика, а саме, управлінням процесом виробництва та реалізації, тобто процесом надання страхових послуг. Таким чином, це управління діяльністю страховика, що спрямована на надання страхових послуг на платній основі суб'єктам ринкової економіки, стосовно задоволення потреб клієнтів, пов'язаних із захистом їх майнових та особистих інтересів, з метою

забезпечення достатнього рівня прибутковості страхових операцій, отримання доходу та збільшення ринкової вартості страхової компанії.

Відмітимо, що усі вищеописані нами думки теоретиків та практиків є об'єктивними, доповнюють один одного, та разом з тим, є практично значимими. Це дає нам можливість сформулювати власне розуміння сутності страхового менеджменту. Вважаємо, що страховий менеджмент доцільно розглядати з позиції управління процесом надання страхових послуг. Враховуючи визначені теоретичні засади страхового менеджменту предметом наших подальших наукових досліджень буде проведення аналітичного дослідження вказаного процесу.

Література:

1. Базилевич В. Д. Страхування: [підручник] за ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2008. – 1019 с.
2. Большой экономический словарь / под ред. А. Н. Азрилияна. – [7-е изд., доп.]. – М.: Институт новой экономики, 2007. – 1472 с.
3. Говорушко Т. А. Страхові послуги: [навч. посіб.] / Говорушко Т. А. [2-ге видання перероблене і доповнене]. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 344 с.
4. Загородній А. Р. Фінансово - економічний словник / Загородній А. Р Вознюк Г. Л. – Львів: Видавництво Національного університету Львівська політехніка, 2005. – 714 с.
5. Осадець О. С. Страхування: [підручник] / керівник авт. колективу і редактор О. С. Осадець [2 – е вид. перероб. і доп.]. – К.: КНЕУ, 2002. – 599 с.
6. Господарський Кодекс України. [Електронний ресурс]. Режим доступу [//http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15](http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15)
7. Закон України “Про страхування”. [Електронний ресурс]. Режим доступу [//http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=85%2F96-%E2%F0](http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=85%2F96-%E2%F0).